

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za hemidijsko celoletno . 29.—
za ostalo inosemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.80
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

== Inserati: ==

Enostolpna petivrstna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ljubljanski mož božij.

»Slovenčev« članki zoper protestantovsko nesramnost so hudo razburili glasilo losvonromovskih predikantov, tembolj, ker so krščanskosocialni listi naša izvajanja ponatisnili. Dr. Hegemann, ki je svojčas izjavil, da Avstrija tako dolgo ne bo samonemška in srečna, dokler se docela ne poluterani, je bil pri tem najbolj prizadet in zato je priobčil v »Alldeutsches Tagblatt« 23. t. m. uvoden članek zoper »Slovenca« in polemizuje najprej zoper našo trditve, da papeževe okrožnice niso diplomatski čini, marveč izvirajo iz religiozne učne oblasti papeža; drugega ne ve povedati, kakor da papež diplomatsko občeje z različnimi državami in se mora zato diplomatskim običajem prilagodevati. Seveda, gospod Hegemann, ampak kadar papež izdaja okrožnice na katoličane, da jih vzpodbuja k verskemu življenju, takrat ne »občeje« diplomatsko z inozemskimi državami, kakor vedo pri nas katolikih že otroci, ki se uče tridentinskega katekizma v ljudski šoli.

Ljubljanski pastor nato jame po znanem luteranskem receptu psovati, namesto da bi ovrgel naša izvajanja o reformaciji in njenem značaju. Pravi, naj bi papež postal »Wanderlehrer«, kakor je bil apostol Pavel, bos in brez groša, potem bi pa lahko pisal enciklike brez diplomatskih ozirov. No, tak apostolski »Wanderlehrer«, kakor pastor Hegemann, ki za mastne dijete potuje po Avstriji, da ščuva zoper katoličanstvo, papež gotovo ne bo postal.

Ampak, kar ljubljanskega pastora je najbolj skrbi, je to, da mu je »Slovenec« zapretel z brezobzirnim razkrinkanjem njegove preteklosti. Gosp. Hegemann dobro ve, da so to jako nevarna tla zanj, zato opirajoč se na mnene nekega »krščanskim socialcem prijaznega dolgoletnega urednika«, ki je v Ljubljani profesor (ga dobro poznamo!), napada slovensko »klerikalno« časopisje, češ, da operira z gnojnimi vilami in da se tistega, ki je pisal članke zoper protestante, ni duh krščanstva niti oddaleč doteknil, vsled česar da je umevno, če verstvo med Slovenci ponehuje.

Gospod pastor! Vam je torej žal, če

kod ponehuje med ljudstvom versko čustvo. Kaj pa Vi? 30. maja t. l. ste bili v Niemesu na severnem Češkem, koder ste imeli nekako en tucat predavanj pod naslovom »Zakaj se moramo zoper klerikalizem bojevati?« In kaj ste tam dejali? Da vere ni nikomur treba, niti tega, da ni treba verovati, ali je Kristus sploh živel, kaj še, da je Bog bil, saj Vi sami to tajite! Sploh, ste rekli, veroizpovedi ni nikomur nobene potrebe, Vam da je ateist ravnotako ljub, kakor vsak drugi. To da je bistvo protestantske cerkve, da vsak lahko veruje, kar hoče, ali pa prav nič! Tako dvojno igro igrate Vi predikantje »čistega« evangelija. Na eni strani povdarjate, da hočete učiti pravo krščanstvo in da Vam je za dušni blagor tistih, ki jih pregovarjate, da odpadejo od katoličanstva, na drugi pa krščanstvo sploh tajite in Vi, ki Vam je žal, da »Slovenec« versko čustvo izpodkopa, se ne pomišljate, zbirati v okrilju Vaše občestni celo ateiste, češ, saj vere sploh ni nobene potreba!

Pastor Hegemann nam očita sirovost. V Friedlandu pa je Hegemann maja meseca tega leta tako sirovo psoval zakrament Svetega Rešnjega Telesa, da ga je moral vladni zastopnik trikrat opomniti in mu končno zapretili, da mu vzame besedo. V Niemesu pa ni bilo vladnega zastopnika in zato je Hegemann tako podlo psoval zakrament Svetega Rešnjega Telesa, da bi bili zaplenjeni, če bi to ponatisnili, dasi imamo tekst njegovih besedi pred seboj! Ta psovanja so tako gnjusna, da človek res ne ve, je li tu še sploh »kaka« meja, ki loči človeka od živali, kakor se izraža pastor Hegemann v svoji polemiki zoper »Slovenca«. Kaj ste rekli o tem zakramentu, gospod Hegemann? Kako ste se norčevali iz njega? Kakšne ostudne izraze ste rabili? S čim primerjali zavzivanje zakramenta? To ponatisnite v Vašem »Alldeutsches Tagblatt«, potem šele učite druge manire in plemenitosti mišljenja, Vi, ki se pustite od svojih pristašev imenovati »Mann Gottes«!

Jako hudo Vam je, da smo namignili na reči, ki Vam niso ljube. Gospod pastor, kdor je »Mann Gottes« in hoče oznanjati čist evangelij, mora biti sam brez najmanjše pege. Kako pa Vi psujete katoliško duhovščino po svojih shodih? Na Severnem Češkem ste maja in junija meseca tega leta govorili

o nemoralnosti katoliške cerkve in pavalno proglasili za nemoralno vso katoliško duhovščino, pa proglašali pravno krepost reformatorjev, češ, da je bil Luther najlepši ideal »Gottesmanna«. Ali je potem dosledno, da zdaj apeluje na našo nobleso? Pa temu se ne čudimo. Nedosledni ste v tem oziru v lastnem interesu. Takrat, ko ste vsled dogovora tukajšnjih vodilnih nemških krogov bili poslani v Ljubljano od »evangeljskega bunda«, pa se je vršil v tukajšnji luteranski cerkvi pro forma natečaj, nato pa pogovor občesti, so pravoverne protestantke (in tudi nekaj mož) naglašale, da vam ne gre nikakor pastorstvo, ker protestantski običaji in cerkveni predpisi zahtevajo za pastora, ki je tudi vzgojitelj otrok, gotove osebne kvalifikacije, ki jih vi nimate, pa so jih vsi drugi kompetenti imeli. Gospod pastor, za danes še molčimo — če boste še dlje izzivali, pa vam bomo jasno povedali, kar Vam gre in česar se tako bojite.

Sicer pa imamo o Vašem avstro-ljubnem in moralnem delovanju nagromadenega toliko gradiva, da se bomo zelo težko premagali, da ne bi ga ob priliki priobčili. Vaše hujskanje lastnim somišljenikom preseda, ker se jete povsod razdor in sovraštvo, tem man jimamo mi kaj vzroka Vas pardonirati.

Za danes pa dovolj o ljubljanskem »možu božjem«.

Proračunska razprava.

Dunaj, 23. rožnika.

Zbornica je danes glasovala o resolucijah, ki so jih razni poslanci stavili v proračunskem odseku in med razpravo v zbornici. Vseh resolucij je nad 500, ki naj se odkažejo vladni s toplim priporočilom ali brez priporočila v poljubno uvaževanje. V odseku je bila vladna večina večkrat preglasovana. Sprejete so bile tudi resolucije, ki vladni in njeni večini niso po volji. Zato poskušajo nemške stranke sedaj v zbornici zavreči slovenske zahteve. Večkrat pa jim izpodleti nakana, ker so poljski poslanci zadnja dva dni zaradi vladnega stališča proti kanalom malo nahodni in bolj iz nagajivosti, nego iz prepričanja glasujejo za take resolucije.

Nekateri predlogi so bili v odseku

odklonjeni, dotični poslanci pa so jih naznanili kot predloge manjšine.

Predlog Malikova, da se pokojnemu nemškoročnemu poslancu dr. Bareutherju v parlamentu postavi doprni kip, je bil odklonjen. Ravnotako je bil odklonjen predlog soc. demokrata Nemca, naj vlada poskrbi, da se delavcem v Škodovi tovarni v Plznu ne krati zborovalna in društvena pravica.

O predlogu poslanca Stančka, da vlada v bodoči državni proračun za Komenskega šolo na Dunaju postavi 100.000 kron podpore, je na predlog čeških radikalcev glasovala zbornica po imenih. Italijani in nemški soc. demokratje so se večinoma odtgnili glasovanju, tudi več Poljakov je bilo odsotnih, rusinski poslancev je bilo komaj deset v zbornici, nekateri dalmatinski poslanci so po svoji navadi posedali izven zbornice. Nekateri nemški socialni demokratje in vsi nemški poslanci so glasovali proti predlogu, ki je bil odklonjen z 208 glasovi proti 204. V zbornici nastane velik krik. Nemci so ploskali, češki poslanci so klicali »sramota« onim nemškim soc. demokratom, ki so glasovali proti predlogu. Dalmatinski poslancev je bilo šest odstotnih.

Nemški radikalec Pacher je predlagal, naj vlada zagotovi primeren prispevek deželam za ljudsko in meščansko šolstvo, da dobe učitelji plače državnih uradnikov XI. do VIII. plačilnega razreda. Ta predlog je bil odklonjen. Dalje je Pacher predlagal, naj vlada razmisli, ali bi ne kazalo, da država prevzame stroške vsaj za meščanske šole. Tudi ta predlog je bil odklonjen.

Posl. Seitz je predlagal, naj vlada v jeseni dež. zborom predloži načrt zakona, da se pouk v obrtno-nadaljevalnih šolah ne vrši ob nedeljah in ob delavnikih zvečer, ampak podnevi ob delavnikih. Za predlog je glasovalo 217 poslancev, proti ravno toliko. Predsednik dr. Pattai je odločil proti predlogu.

Resolucije.

Resolucije so tiskane na posebni prilogi, ki šteje 68 strani. Tičejo se raznih stvari, navajati jih ne morem, ker ni prostora v listu.

Resolucija posl. Hraskega, da morajo uradniki, stenografi in uslužbenci v zbornici biti popolnoma zmožni tudi enega nemškega jezika, je bila

LISTEK.

Prešeren in romantika.

Jos. Puntar, Gradec.

(Dalje.)

Svojo teorijo je pregnantno izrazil s temi besedami (»Soliloquy«): »Mož, ki resnično zasluži ime pesnika v pravem pomenu besede in pa ta, ki kot pravi stavbenik svoje vrste zna risati ljudi in njihove pravne posebnosti ter zna dejanju dati pravo telo, odmeriti prava razmerja, ta je, če se ne motim, čisto drugačno bitje (kot spreten verzevtorec). Tak pesnik je resnično drug stvarnik; Prometej v kraljestvu Jupitrovem. Kakor največji mojster in kot splošna snujoča narava, ustvarja celoto, kjer je vse v medsebojni zvezi, kjer je vse v pravih razmerjih in kjer so sestavine v primerno razporejeni zavisnosti.«

Te besede so zgodaj učinkovale. Saj so vsebovale misel, da je pesnik in sploh vsak umetnik, zlasti največji umetnik — genij bogopodobni stvarnik.

Herder pravi pod vtisom teh besed (pismo Gerstenbergu) o Shakespearjevih junakih: »Vsi sama popolna individualna bitja, vsak po svojem značaju in s svoje strani historično sodelujoč;

vsak kakor sam zase smoter in namen in le po stvariteljevi moči pesnikovi istočasno namen in sredstvo; kot smoter istočasno sotrudnik celote! Tako se morda igra v veliki tekmi višje nevidno bitje z nižjo vrsto bitij: vsak spě k svojemu namenu in stvarja in deluje; in glej! ravno tako so nevede slepa orodja za višji namen, za celoto nevidnega pesnika. (Suphan, 5, 238.) Toda Herder je istočasno pod vplivom Leibnizove filozofije in zato tudi njegovo pojmovanje njegove barve. Misel Shaftesburyjeva, da je priroda umetnica, v kateri je vse kot v harmonični umetnini, se javlja i pri Goetheju (Fragment u. d. Natur 1781/82): »Edina umetnica je: iz najpreprostejše snovi do največjih kontrastov; brez vsakega vidnega truda do največje popolnosti — do najtočnejše točnosti —« V tem fragmentu Goethejevem odseva tudi misel zakonitiga odnosa med celoto in deli: narava je celota in oživiljena po enotnem principu in v vseh njenih individuih vlada enotnost. »Vsak njen produkt ima svojo posebnost, vsak njen pojav najbolj izoliran pojem, in vendar je vse skupaj le eno.«

Pri Goetheju se že pozna po letu 1784/85 vpliv Spinozovega umevanja narave in zato dobe prejšnje misli novo podobo: »V vsakem živem bitju so deli tako zelo nerazdružljivi od celote, da jih moremo umevati le v nji in po nji, in deli ne morejo služiti kot mera

za celoto, kakor tudi ne celota kot mera za dele, in tako je — omejeno živo bitje deležno neskončnosti, ali boljše, ima v sebi nekaj neskončnega — —«

En korak dalje v estetičnem naziranju prirode in umetnine pomenja K. Fil. Moritzov spis »Über die bildende Nachahmung des Schönen« (1788). Ta spis je več ali manj inspiriran po Goetheju za časa, ko sta se z Moritzom skupno mudila v Italiji. Gotovo so v Moritzovem spisu tudi Leibnitzove in Mendelsohnove misli potresene, toda veliko večje važnosti so misli, ki izvirajo iz študija Shaftesburyjevih in Spinozovih del: namreč nazor, da je lepa umetnina kot pomanjšana slika obdajajoče nas velike narave zopet le celota sama zase, ki ima kakor velika narava svoj namen v sebi. In zato zahteva: če je umetnina celota zase, potem mora v nji biti nekeje tudi neka točka, od katere se nam odpira pogled v nujni odnos vsake posamnosti do celote. Umetnina mora imeti središče. Tako je dobila Shaftesburyjeva misel o strogi relaciji umetnine celote in njenih delov izpopolnitev v misli, da deluje sila, ki vstvarja tako zakonitost, le radi umetnine same, da je njen namen edinole umetnina sama. Kar so izvršile Herderjeve »ideje« in njegov »Bog«, isto sta izvedla Moritz in Goethe na polju estetike: izolirala sta umetnino od vsake izvenumetninske teleološke vezi.

Središčna teorija, ki si jo je Moritz

samostojno razvil iz Shaftesburyja potom študija perspektive, je neprecenljive vrednosti za umevanje Čopove in Schleglove šole ter tudi Žigonovih razprav, oziroma dejstev, ki jih je odkril »mukotrpnici« Prešernov interpret. Zato si oglejmo Moritzove misli natančneje. Radi točnosti in ker je Moritza mestoma težko docela umeti, navajam direktno po nemškem izvirniku najmarknejša mesta.

Na strani 14 (citiram po izdaji »Deutsche Literaturdenkmale des 18. u. 19. Jh.« zv. 31, Heilbronn 188) piše: »Denn dieser große Zusammenhang der Dinge ist doch eigentlich das einzige, wahre Ganze; jedes einzelne Ganze in ihm ist wegen der unauf löblichen Verketung der Dinge, nur eingebildet — aber auch selbst dies Eingebildete muß sich dennoch, als Ganzes betrachten, jenem großen Ganzen in unsrer Vorstellung ähnlich, und nach eben den ewigen, festen Regeln bilden, nach welchen dieses sich von allen Seiten auf seinen Mittelpunkt stützt und auf seinem eignen Dasein ruht. Jedes schöne Ganze aus der Hand des bildenden Künstlers, ist daher im Kleinen ein Abdruck des höchsten Schönen im großen Ganzen der Natur; welche das noch mittelbar durch die bildende Hand des Künstlers nacherschafft, was unmittelbar nicht in ihren großen Plan gehörte.«

(Dalje.)

odklonjena z 230 proti 212 glasovom. Proti so glasovali vsi nemški in galski socialni demokratje, izmed čeških njih načelnik Nemeč.

Chocov predlog, naj se dobi primerno število stenografov za nemške govore, je obveljal z 279 proti 171 glasovom.

Obveljali sta resoluciji, da morata državno in upravno sodišče izdajati razsodbe v jeziku pritožbe.

Ljudsko štetje.

Obveljala je resolucija Kramar, da se ljudsko štetje vrši po narodnosti in občevelnem jeziku.

Resolucije, da morajo orožniki s strankami občevelati v njihovem jeziku in tudi poročila sestavljati v tem jeziku ter da se orožniki ne uporabljajo za politične posle, so bile sprejete.

Obveljala je resolucija, da se šolski nadzorniki stalno namestijo.

Posl. Stančik je predlagal, da se češko zasebno učiteljsko v Budejvcah podpravi; dokler se to ne izvrši, naj vlada dovoljuje 15.000 kron podpore na leto. Predlog je bil odklonjen; število zapisnikovarjev pa ni zanesljiva. Zato so češki poslanci pri naslednji resoluciji predlagali glasovanje po imenih. Stančik je namreč že v odseku predlagal, naj češke šole za narodne manjšine dobe enake podpore, kakor nemške na Južnem Tirolskem in Primorskem. Ta predlog pa je bil odklonjen z 211 glasovi proti 209. Ko predsednik dr. Pattai proglasi izid, nastane med poslanci »Slovanske Jednote« opravilčen krik. Poslanec Stančik vstane in med burnim pritrdjevanjem konstatuje, da sta dva podpredsednika pri enem prejšnjem glasovanju naštetih 73 kršč. socialcev v zbornici, nemški zapisnikar pa jih je naznanil 80. Predsednik dr. Pattai odgovori, da bota v dodoček štela po dva zapisnikarja in tako drug drugega nadzorovala. Ta izjava pa je zopet med kršč. socialci vzbudila huronski krik.

Obveljala je resolucija, da mora najvišji in kasacijski dvor v smislu § 27. svojega statuta reševati vse pravne zadeve v slovenskem jeziku, ako se je obravnavala v prvi instanci vršila v slovenskem jeziku.

Sprejeta je bila tudi resolucija, da vlada v mariborski okolici ustanovi obrtno šolo s slovenskim učnim jezikom.

Ob peti uri je bilo glasovanje o resolucijah končano. Jutri se vrši tretje branje državnega proračuna.

Italijanska univerza.

Danes popoldne sta dr. Šusteršič in dr. Ploj naznanila baronu Bienenrthu zahteve jugoslovanskega vseučiliškega kluba. Baron Bienenrth je odgovoril, da se mora o teh zahtevah posvetovati z naučnim ministrom grofom Stürgkhom, ki pa je danes pri pogrebu bivšega ministra dr. Madejskega.

Včeraj je klub soglasno sklenil, da so vse štiri zahteve zaupne in za javnost tajne, dokler trajajo zaupna pogajanja z vlado. Toda v klubu je mož, ki menda išče dobrih zvez z različnimi časnikarji, katerim izdaje zaupne pogovore in sklepe. Tako je že včeraj »N. Fr. Pr.« in danes »Reichspost« objavila tri zahteve. Nikogar ne sumničimo, a reči smemo, da dotičnik ni mož, marveč čenča.

Železnica Polzela-Sv. Lucija.

Poslanci Demšar, dr. Krek, dr. Benkovič in tovariši so danes predlagali, da se zgradi železnica od Polzele do Kamnika in dalje do Kranja, Škofje Loke čez poljansko dolino do sv. Lucije.

Slovenske prošnje.

Poslanec Gostinčar je vložil interpelacijo na železn. ministra, zakaj se zavračajo slovenske prošnje železniških uslužbencev z opombo, da morajo vlagati nemške prošnje.

Zadnja seja?

Govori se, da bo jutri, 24. t. m. zadnja plenarna seja in sicer zato, ker vsled obstrukcije Jugoslovancev skoro ne bo mogoče spraviti skozi laške fakultetne predloge.

Jugoslovanska obstrukcija.

Češki agrarni klub je na prošnjo »Slovanskega kluba« sklenil slednjemu za časa boja zoper laško fakulteto v proračunskem odseku prepustiti sedež, ki ga ima češki agrarec Bukvaj. Namesto njega pride v odsek poslanec Demšar. Nemce je ta vest hudo poparila in zato pišejo o »natančno izdelanem obstrukcijskem načrtu«. Pravijo, da bodo Slovenci, če v proračunskem odseku njihovo obstrukcijo vendarle zmagajo, obstrukcijo uprizorili v finančnem. Vlada je že malodane čisto obupala, da že zdaj uveljavi laško fakulteto.

Drugi predlogi.

Med predlogi odsekov je včeraj zbornica sprejela tudi predlog, da ima najvišje sodišče v zadevah, ki so se v prvi instanci obravnavale slovensko, izdati slovenske razsodbe. Da se je sprejelo toliko predlogov v korist slovenskim zahtevam, je veliko pripisati temu, da so Poljaki glasovali s »Slovansko Unijo«. Nemški socialni demokrati so glasovali z Nemci, kar slednji z velikim veseljem pozdravljajo. Nemški socialdemokrati so pokazali, da so pač vse kaj drugega kakor socialni demokrati.

HRVAŠKA DELEGACIJA V BUDIMPEŠTI

si je 22. t. m. za predsednika izvolila bivšega bana grofa dr. Teodorja Pejačevića, za podpredsednika pa dr. B. Mažuranića in Vasa Mračevića. Srbski delegati pridejo šele v nedeljo, ko bo cerkveno-narodno zborovanje v Karlovcih v ta namen prekinjeno.

O svojem stališču, ki ga je nasproti ogrski vladi zavzel z ozirom na bodoče zasedanje državnega zbora, ni hrvaškosrbska koalicija domačega tiska prav nič obvestila, zato mora tozadevne vesti črpati iz ogrskih poročil, zlasti iz »Keleti Ertősitő«. Ta korespondenca ve o sklepih koalicije poročati tole: Koalicija bo zahtevala garancijo, da se hrvaške pritožbe glede kršitev nagodbe po ogrskih vladah končno poravnajo in sicer potom regnikolarnih deputacij.

Kar se posebej tiče železničarske pragmatike, ki je povzročila zadnji spor med obema strankama, je koalicija mnenja, da ta točka nikakor ne stoji več v ospredju, marveč se ima ista rešiti skupaj z ostalimi spornimi zadevami med Ogrsko in Hrvaško.

Iz tega dovolj jasno izhaja, da je koalicija na celi črti hrvaških narodnih zahtev popolnoma kapitulirala pred Khuenom. Železničarsko pragmatiko, ki pomenja najhujši udarec hrvaški samoupravi in najbrezobzirnejšo kršitev nagodbe, ki je Hrvatje do Tomašičevega banstva spravila v najstrožjo opozicijo proti Ogrski — to točko je koalicija kar odstavila z dnevnega reda in si tako odprla pot do Khuenovih čevljev. Sicer poročilo pravi, da bo koalicija zahtevala garancij, da se cel kompleks hrvaških pritožb zajedno reši toda to je le fraza, na katero nihče nič ne da, najmanj pa Khuen, ki ima koalicijo v hlačnem žepu. Kako globoko je ista padla pred Khuenom, priča glasno in jasno tudi dejstvo, da je glede hrvaških pritožb sprejela mažarsko stališče, da ima o istih razpravljati in odločevati regnikolarna deputacija, čemur se je ravno prejšnja hrvaška delegacija, ko se je šlo za rešitev spora radi železničarske pragmatike, načelno in z vsemi silami upirala. Čuditi se torej ne smemo, da so Mažari glasom gorj navedene korespondence izredno zadovoljni s koalicijonaško hrvaško delegacijo, ki da složno sodeluje s člani bivše narodne, to je mažaronske stranke na Hrvaškem. Ampak čuditi se je celokupnemu hrvaškemu narodu, da še vedno ne spregleda in pusti koalicijo, da mu jaše za vratom.

× × ×

Ob cesarjevem prihodu v Budimpešto so se zbrali hrvaški delegati na voglu Arany ulice ter pozdravili vladarja z živio-klici. Vladar jim je s smehljajem odzdravil!

BOSENSKI DEŽELNI ZBOR

je v svoji seji dne 22. t. m. na predlog poslanca dr. Srškića izvolil nadzorstveni odsek, ki bo kontroliral celokupno deželno upravo. Izvoljeni so bili vanj 4 Srbi, 3 mohamedanci in 2 Hrvati.

V isti seji je civilni adlat baron Benko odgovoril na interpelacijo dr. Sunarića glede zapostavljanja Hrvatov povodom cesarjevega obiska. Rekel je, da vlada ni imela namena Hrvatov žaliti in da vsa ta zadeva temelji na nesporazumljenju in pomoti.

Dnevne novice.

+ **Hittite prihodnjo nedeljo na delo** Le malo dni nas še loči od 10. julija. Verska in narodna dolžnost kliče nas vse, da povsod ondi, kjer se še niso organizirali za 10. julij, to store vsaj prihodnjo nedeljo. Obračamo se tozadevno na vse naše organizatorje: na voditelje izobraževalnih, gospodarskih in nabožnih društev ter na našo vrlo mladino. Pogovorite se prihodnjo nedeljo in nemudoma javite pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljano proslavo 10. julija in ustanovitev podružnic »Slovenske Straže«. Do torka 28. t. m. bo pisarni še mogoče izposlovati dovoljenje za ustanovitev podružnic. Zato nujno prosimo hitrih

obvestil! 10. julij naj nas najde vse krepko organizirane pri obrambi svetinji naših dedov!

+ **Glavni odbor »Slovenske Straže«** je imel svojo sejo v sredo 22. t. m. v posvetovalnici K. T. D. v Ljubljani. Udeležili so se seje, kateri je predsedoval predsednik »Straže« g. dež. odbornik prof. Evgen Jarc, zastopniki koroških, primorskih, štajerskih in kranjskih Slovencev. Tajništvo je podalo poročilo o obširnih načelstvenih organizacijskih delih in o sklepih dosedanjih sej načelstva, katerih je bilo sedem. Glavni odbor je vse odobrila. V imenu koroških Slovencev je referiral o delu na Koroškem g. urednik Smolej, v imenu štajerskih Slovencev o delu na Štajerskem g. dr. Hohnjec, v imenu goriških Slovencev o delu na Goriškem g. Kopač. Vsi referati so bili sprejeti z velikim odobravanjem in je glavni odbor odobril nekaj jako umestnih predlogov. Posebno obširen in zanimiv je bil referat trgovsko blagovnega odseka, katerega je podal o novih virih »Slovenske Straže« načelnik trgovsko blagovnega odseka velepodjetnik gosp. Jos. Lončarič. Za globoko premišljene predloge se je glavni odbor g. referentu še posebej zahvalil. G. dr. Nastran je s posebno skrbjo obdelal svoj referat o knjižnišcah ter so bili njegovi izvrstni predlogi, sad večletnih izkušenj, sprejeti z zahvalo za njegov trud. Glede ljudskega štetja je bilo sprejetih mnogo jako umestnih predlogov, kakor tudi predlogov o raznih nadaljnjih akcijah »Slovenske Straže«, kar pa seve ni za javnost. Seja je trajala od 9. ure dopoldne do pol 1. ure popoldne in od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer. Od pol 8. ure do pol 11. ure zvečer je zboroval nato trgovsko blagovni odsek, ki je s pomočjo društvenega odbornika g. dež. odbornika dr. V. Pegan na načrtal razne pogodbe. V »Slovenski Straži« je torej že sedaj jako živahno življenje. Načelstvo je dalo sedaj društvu vse pogoje za najkrepkejši nadaljni razvoj, vsi naši somišljeniki pa naj podpirajo to lepo začrtano delo s tem, da nemudoma povsod ustanavljajo podružnice »Slovenske Straže«.

+ **Nove podružnice »Slovenske Straže«**. 85. Komenda pri Kamniku. 86. Predloka (p. Črnikal v Istri). 87. Miren pri Gorici. 88. Radovljica. 89. Stoprce (p. Rogatec). 90. Korte (p. Železna Kaplja). 91. Bohinjska Srednja vas. 92. Železna Kaplja. — Živile vse podružnice, živila — stota podružnica »Slovenske Straže«!

+ **Himna v čast sv. Cirilu in Metodju** je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne«; cena 40 vin. Besedilo in napev (za mešani in moški zbor) ima prav slovesen značaj. Himno je potrdil ljubljanski knezoškofijski ordinariat. Ocenimo prinesemo jutri.

— **Igra »Slovanska apostola« cenzurirana za Primorsko.** C. kr. redarstveno ravnatelstvo v Trstu je dalo dovoljenje, da se sme igra Silvina Sardenka »Slovanska apostola« uprizorjati po vsej Primorski. Društva naj se pri svoji naznanitvi o predstavi na glavarstva sklicujejo na odlok in dovoljenje c. kr. redarstvenega ravnateljstva z dne 18. junija, dano izobraževalnemu društvu pri Sv. Ivanu pri Trstu.

+ **Nov vojaški zbor na jugozahodu** se menda vendarle ustanovi v kratkem, sedež bo pa bržkone v Celovcu. 14. zbor se bo omejil na Tirolsko, Koroška, gornja Avstrija in Solnograd bodo tvorili nov 17. zbor v Celovcu, Kranjska, Štajerska in Primorska pa ostaneta v dosedanjem 3. zboru. Ustanovitev novega zbora je potrebna vsled vojaških ojačenj v Italiji, ki je naša zaveznica. Kakor znano, je do zadnjega časa bilo skoro gotovo, da se ustanovi nov zbor v Ljubljani, ki je tako v vojaškem kakor v drugih ozirih veliko bolj priprava za sedež vojnemu zboru, kakor Celovec. Da Ljubljana ne dobi vojnega zbora, ki bi bil velike važnosti za povzdigo našega mesta, so vzrok septemberske oslarije, uprizorjene od naših modrih liberalcev.

+ **Družba sv. Mohorja** bo, kakor kažejo njeni zapiski, koncem tega meseca imela 86.000 udov. Dosedaj se je oglasilo 85.616 udov in je že s tem prekoračila dosedanje najvišje število udov.

+ **Hrvaška kmečka stranka** priredi 26. in 29. t. m. ter 3. in 10. julija pet ljudskih shodov, 10. julija priredi namreč dva. Vsako nedeljo se vrše shodi te stranke, na katerih se vedno zbira veliko kmečkega ljudstva. Radičeva stranka je marljiva, tega se ji ne more oporeči in ker delo rodi uspehe, ni čuda, da se ta stranka med hrvaškim kmečkim ljudstvom zelo širi. Kar se tiče stranke »Hrvatstva«, ni prav, da v eni zadnjih številkih svojega lista piše, da se za hrvaškega kmeta ne dá veliko narediti, dokler traia sedanje državno-

pravno stanje Hrvaške, da je torej prvo zavzeti se za državnopravne ideale. Hrvaškim kmetom se ta pisava ne dopade, ker tudi ni res, da bi se hrvaškega kmeta kljub sedanjemu državno-pravnemu razmerju Hrvaške do Ogrske ne dalo znatno povzdigniti. Prvo je ljudstvo! Na tem pravem temelju dela hrvaška kmečka stranka.

— **Strela ubila konja in kravo.** Iz Dravlj se nam piše: Včeraj okrog pol 8. ure zvečer je udarila strela v hišo F. Berlica v Dravljah. Strela je šla skozi dimnik v hišo, kjer je omamila gospodarja, odtoč v hlev, kjer je ubila konja in kravo. Žalostno, da je to v naši vasi v teku sedmih let že tretji slučaj. Parkrat prej je strela zahtevala tudi dve mladi človeški žrtvi. Treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

— **Huda nevihta v ljubljanski okolici.** Iz Gorenjih Gamelj se nam piše: Huda nevihta je pri nas divjala sinoči od 7. do 10. ure. Otvorila jo je strela, ki je vžgala hišo št. 21 Franc Grada vulgo Cizmana. Gospodar, gospodinja in otrok bili so v veži; treščilo je ravno nad nje, vendar se nobenemu ni nič zalega zgodilo. Pač pa je bila precej v ognju streha. Gospodar reši prestrašeno ženo in otroka, potem pa kravo iz hleva. V največji naglici prihitel na požarišče domače gasilno društvo Gameljne in kmalu nato sosedno gasilno društvo Tacen. Ogenj se kmalu lokalizira, k čemur pripomore tudi silovit naliv. Ker ni nadaljne nevarnosti, zapuste sosedni gasilci — do kože premočeni — pogorišče; domače gasilno društvo pa do 11. ure ogenj popolnoma uduši, pusti vendar brizgalno in nočno stražo na pogorišču. Vse priznanja vrlim gasilcem, ki se niso bali grozovitega naliva, ampak o tako neugodnem vremenu med gromom in bliskom hiteli na požarišče ter ondi ves čas med nalivom vztrajali dve oziroma štiri ure. Grajo pa aslužijo tisti domačini-sovaščani, ki niti gasilcem niso hoteli pomagati pri brizgalni. Vedite, da tudi gasilci bi bili raje pod streho lepo na suhem, kakor pa na dežju. Toda svojemu bližnjemu pomagaj v nesreči, tudi če lije, kakor iz škafa. Nekateri — čast jim — so to tudi storili. — Grad ima do 3000 K škode, ki je pokrita z zavarovalnino le deloma. Precej škode imata na ceveh tudi obe gasilni društvi. — V Glinah pri Škofljici je strela razdejala neko hišo in ubila 60 let staro posestnico.

— **Slovenska zasebna šola** se ustanovi v kratkem v Trzinu (Monfalcone) na Goriškem.

— **Pogrešajo od nedelje, dne 19. t. mes.,** devetletnega Alojzija Adler iz Gabrovice, župnije Zagradec. Rekel je, da gre po grlice, potem pa kopat se. Dolej vse iskanje zaman. Bil je golorok, za svoja leta dobro razvit, bolj temne polti.

— **Vojaški dopusti za čas žetve** so letos urejeni tako-le: Od 3. do 23. julija imajo dopust vojaki pri naslednjih četah: Pešpolki št. 7, 17, 27, 47, 87, 97, lovski bataljoni št. 20, 8, 9, 19, 7, 11, 29 ter vse domobranske čete. — Od 17. julija do 6. avgusta imajo dopust: Lovski bataljoni št. 5, 17, 21. — Od 10. do 30. julija imata bos.-herc. polka št. 2 in 4. — Trdnjavski topničarski polk št. 4 ima od 26. junija do 16. julija in od 14. avgusta do 3. septembra. — Trdnjavski topničarji na Koroškem od 3. julija do 23. julija in od 18. septembra do 13. oktobra.

— **Jesenske orožne vaje** rezervistov in nadomestnih rezervistov v okrožju 3. kora se bodo vršile od 26. avgusta do 7. septembra in od 2. do 14. septembra. To velja le za pehoto in lovce.

— **Jesenski manevri 3. kora** se bodo končali 14. septembra.

— **Povodnji v Hercegovini.** V ravni Gabela in Blato so letos nalivi in povodnji uničile že drugo setev. Uničeni so vsi, prav vsi poljski pridelki in ker bo preteklo mnogo časa, preden se zemlja toliko osuši, da jo bo mogoče obdelovati, je za letos vsaka korist izključena. Škode je milijon kron. Kmete čaka lakota.

— **Služba mestnega kapelnika** je razpisana v Varaždinu.

— **Društvena vest.** Deželna vlada je potrdila pravila »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva pri Sv. Heleni« v kamniškem okraju.

— **Deželna gluhonemnica v Gradcu.** Sprejemni izpiti gluhonemih otrok se vrše za Spodnje Štajersko od 8. do 12. ure dopoldne na sledečih krajih: v Celju dne 5. julija v poslopju deške ljudske šole, v Poljčanah dne 6. julija v prostorih ljudske šole in v Mariboru dne 7. julija v dekleški šoli v Kazinovicah.

— **Zrakoplovni poizkusi v Gorici.** Goriška »Soča« poroča: Zrakoplovca inženirja Heim in Zabltnik iz Celovca, ki se bosta spuščala v nedeljo v zrak

na Velikih Rojcah, se že nahajata v Gorici ter bosta napravljala poskuse do nedelje. — Zrakoplovec Rusjan se je dvignil včeraj na Velikih Rojcah v navzočnosti inženirjev-zrakoplovcov Helma in Zablantnika ter tržaške avtomobilske jurije v zrak 40 m visoko ter letel okoli in okoli Rojc. Mogoče se bo spuščal v nedeljo v zrak tudi Rusjan.

— **Krvososov**, ki planejo na izseljence in jih oropajo, je v Trstu vse polno. Največ jih je okoli hospica »Austro-Americane«, koder se potepajo in čakajo na uboge Slovence in Mažare ter Hrvate, ki pridejo iz hospica, koder čakajo po nekaj dni na ladjo, da se po ulici proti Škedenju sprehajajo. Lumpi se jim pridružijo, jih pomilujejo, sprajujejo po domu itd., potem pa navadno zapeljejo, da gredo z njimi igrati karte, koder jih ogoljufajo. Nekatere neumne reveže so že tako osleparili, da so jih prosili, naj jim menjajo »banknote«, ki so pa v resnici reklamni listki bivše tržke »Radiosa«. Včeraj je tržaška policija vjela dva taka falota: Sacirja Hujdura in Tomaža Jakovaca iz Hrvaške. Hujdur je bil napadel nekega izseljenca zvečer in ga oropal 45 dolarjev, vsega denarja, ki ga je slednji imel. Jakovac pa je nekega izseljenca pri kartah ogoljufal za 20 K.

— **Nezgodna**. Iz Poljske se nam piše: Dne 17. junija okrog poldne se je prevrnil voz drv na župnikovega hlapca Alojzija Medved, 17 let starega, ko je drva peljal iz gozda Sopota proti Poljsniku in ga je tako stlačilo, da je bil takoj nezavesten, med potjo še djan v sveto olje in ko so ga domu pripeljali, je umrl. Opozorjen je bil od svojega tovariša Martina Kostanjeveca, da naj spusti in zbeži, a bilo je že prepozno. Škoda mladeniča, ker je bil priden in pošten. Človek res ne ve, kje ga čaka smrt.

— **Veselični prostor** pri Zajcu v Zg. Šiški bo v nedeljo spremenjen vsled veselice kat. slov. izobraževalnega društva Zg. Šiška in Koseze v senčnat gaj, tako da se bo v senci prav lahko dobro zabavalo.

O VSESLOVANSKEM KONGRESU V SOFIJI

piše sobotni »Agramer Tagblatt« v uvodnem članku. Čisto hladno sodi o vseslavizmu, ki shod prirejuje in dokazuje, kako nesmiselna in brez podlage je vsa ta svetar. Neoslavizem ni drugega kot stari panslavizem, ki zopet ni bil drugega kakor je še danes pangermanizem. Starim moskovskim vseslovanom ni bilo za drugo, nego za nadvladavo, za velenost Rusije, katero naj bi množili ostali slovanski narodi na svoj lasten račun, t. j. vtopleli naj bi sami sebe v temnem ruskem velenorju. Morda so bili časi tedaj res tako žalostni, da bi bili Slovani pripravljeni k temu obupnemu koraku — a danes? Ali bi si n. pr. Čehi, katere hoče zastopati dr. Kramar, ta apostol neoslavizma, res hoteli dopasti rusko knuto?! Kako trezno sodijo o neoslavizmu in kako mrzli so nasproti »vseslovanskemu« kongresu v Sofiji razni slovanski narodi in njih najboljši možje, dokazuje najbolj dejstvo, da so vsako sodelovanje odrekli Poljaki, Malorusi stoji v strogi rezervi, Srbi so jako hladni. Na shod ne pride nobena resnična slovanska veličina, gg. dr. Kramar in Bobčev se zadovoljujeta z raznimi Bašmakovi, katerih znanstvenih ali človekoljubnih zaslug živ krst ne pozna. Jugoslovane bo zastopal dr. Tresić-Pavičić, ki je sicer čisto pameten političar, a največji predstavitelj jugoslovanstva pa prav gotovo ni. Edini Bolgari se z dr. Kramarjem pote in trudijo za ta »vseslovanski« kongres — prav gotovo ne iz vseslovanskih teženj, kajti vseh osem doslej pripravljenih izključno bolgarskih referatov bo obravnavalo o Bolgariji. Shod v Sofiji se torej lahko imenuje bolgarsko - demonstracijski shod ali shod Čehov v zadregi ali pa rusko-sanjaški shod — samo ne vseslovanski shod. Slovanski narodi imajo nujnejše, resnejše skrbi.

Štajerske novice.

— **Slovenščina pri mariborski okrožni sodniji** je pastorka. Ob zadnjih protih obravnavah se je s slovenščino naravnost po mačehevsko postopalo. Obravnave vse nemške, govori predsednikov, državnega pravdnika, zagovornikov, vse le v blaženi nemščini. Tudi priče se zasušujejo navadno le v nemškem jeziku. Ni čuda, če pride potem marsikatera priča pri izpovedbah v protislovja, ker ne zna nemški gladko. Tudi naznanila o obravnavah so nabita le v nemščini. Nemška so tudi vabila za priče. Tu bo treba malo zaropotati.

— **Deželni šolski svet** je v svoji seji dne 16. julija odklonil zahtevo nem-

škega šulvereina in sevnških nemškutarjev, da bi se šulvereinska šola v Sevnici ob Savi sprejela v deželno oskrb ter se vzdrževala kot takozvana »Zweckmässigkeitschule«. Vročja želja sevnških nemčurjev se je odbila z razlogom, ker nedostajajo potrebnih predpogojev. Deželni šolski svet štajerski, ki je v nemškonalnih rokah, je torej moral sam priznati, kako neopravičene so zahteve drznega šulvereina pri nas na Slovenskem. Seveda bodo nemški listi zopet kričali, kako velika krivica se godi Nemcem, ker jim v popolnoma slovenski Sevnici dežela ne vzdržuje nepotrebno nemško šolo. Dežela je že itak globoko zakopana v dolgove, naj bi še poleg tega podpirala drznost nemškutarije? Proč z nemškimi šolami!

— **Namamlani kandidat** — kandidat celjskih advokatov. Vedno bolj se kaže, da je »neodvisni kmet« bogataš in veletržec Kac, kandidat celjskih dohtarjev. V nedeljo so zopet govorili za Kaca Malobesednega advokati na raznih shodih. Advokati in koncipijentariji dr. Kalan, dr. Lipold, dr. Pirnat, dr. Koderman so kar na štirih shodih zaklinjali ljudi, da morajo iti voliti Kaca. Taki neodvisni kandidaturi se pač krave smeja.

— **Liberalcem ni dovolj**, da so se sramotno vdinjali nemškutariji, sedaj so šli še korak dalje in so začeli mladovati za socialnodemokraške glasove. Kakor zvemo iz popolnoma zanesljivega vira, se je pogajalo od strani Kaca Malobesednega z lastnikom premogokopnih jam, znanim Velenemcem Lapkom, ki je baje zagotovil liberalcem 200 glasov svoji delavcem. Lep kandidat »neodvisnih kmetov« ta liberalni Kac!

— **Prememba posesti**. — **Slovinci na mejo!** Gospod Vladimir Pušenjak, nadrevizor Zadrugne zveze in vodja njenega oddelka v Mariboru, je kupil Koglerjevo posestvo v St. Ilju v Slov. goricah. Lepo posestvo se nahaja na zelo sloviti Kresnici. Südmarka je skušala z raznimi mahinacijami po svojih agentih preprečiti kupno pogodbo, a njen trud je bil zastonj. Z gospodom Pušenjakom so si Šentiljski Slovenci pridobili odločnega in vztrajnega narodnega bojovníka, ki bo gotovo pomagati radevolje reševati St. Ilj. Šentiljskim Slovincem čestitam o tej pridobitvi. Zelimo le, da bi se še našlo več tako požrtvovalnih rodoljubov. — **Sedaj je na prodaj krasna, skoraj novo zidana hiša z lepim vrtom in njivo, zraven »Šentiljskega Doma« v slovenskem delu St. Ilja**, blizu farne cerkve in železniške postaje ob cesti. **Priprava na zelo za obrtnike ali penzioniste.** Oglasiti se je pri posestniku hiše g. Al. Lorenčiču, krojaškemu mojstru v St. Ilju. Slovenci, na mejo!

— **Na Trsat!** Romarski vlak na Trsat priredi Slov. kršč.-soc. zveza v Mariboru. Iz Maribora bo vozil dne 11. julija. Ustavil se bo na vseh postajah do Trbovelj. Nazaj bo vozil dne 12. julija ponoči. Slovincem je Trsat znana božja pot, kjer je bila nekaj časa sveta hišica nazareška. Zvečer dne 11. julija bo na Trsat pridiga in spovedovanje. Drugi dan pa sv. maša, obhajilo in druge pobožnosti. Ob 10. uri predpoldne odhod s Trsata. Romarji se peljejo s parnikom po morju v Opatijo in od tod gredo na vlak v Matulje. Med potjo obiščemo znamenito Postojnsko jamo. Naše somišljenike, posebno gg. duhovnike prosimo, da opozorijo ljudstvo, da se v velikem številu udeleži tega romanja. Vozne cene bodo razvidne iz naznanila. Torej, Slovenci, na Trsat 11. in 12. julija!

— **Stavka mizarških pomočnikov v Gradcu** še vedno ni končana. Mojstri ponujajo 44 vin. plačila za uro, a pomočniki zahtevajo 48 vin. Ker ni mogoče doseči soglasja z vsemi mojstri, so začeli pomočniki sklepati separatne pogodbe; doslej se je to zgodilo v petih slučajih.

— **Südmarka na delu**. Iz St. Ilja se nam poroča, da je Südmarka te dni zopet na lep način kupila dvoje slovenskih posestev v šentiljski župniji. Posestnica Magdalena Deučman na Kresnici je posedovala manjše posestvo. Ze delj časa so jo Südmarkini agentje nadlegovali, da bi jim posestvo prodala, a ona ni hotela o tem nič slišati. Zadnji četrtek dne 16. junija so jo tako dolgo nagovarjali, da se je udala. Njej na čast pripomnimo, da ji je sedaj že žal. — Tudi v Cirknici pri St. Ilju je kupila Südmarka zopet eno večje slovensko posestvo za 40.000 K. Nevarnost za naš slovenski St. Ilj je vedno večja. Rodoljubne Slovence prosimo, da podpirajo »Slovensko Stražo«, da zamore ona v polni meri izvrševati obrambno delo.

— **Brat ustrelil brata**. Iz Rogatcu nam pišejo: V Donački gori pri Rogatcu sta živela brata Ivan in Martin Turk skupno na posestvu. V nedeljo, 19. ju-

nija, je prišel Ivan Turk malo pijan domu in si je iskal v kuhinji južino. Pri tem se je sprl z bratom in se tako razjezil, da je šel v stiskalnico po puško dvocevko in ustrelil z njo dvakrat na brata iz neposredne bližine, tako da sta Martina Turka zadela oba naboja. Zgrudil se je in na mestu umrl. Morilca so že zaprli.

— **Velika Slomškova slavnost**. V nedeljo, dne 26. t. m., bode pri znani krascerkvi sv. Urbana pri Mariboru velika slavnost v spomin petdesetletnice slovesnega blagoslovljenja le-te cerkve po rajnem nesmrtnem škofu Slomšku. Ob lepem vremenu bo pridiga na prostem.

— **Ravnatelj Zadrugne zveze v Celju Fr. Jošt** izstopi iz dosedanje službe, tako poroča »Narodni Dnevnik«.

— **Nov sanatorij na Spodnjem Štajerskem**. V krasno ležeči dolini, v sredi med travniki in gozdi in tudi vinogradi, kateri dajejo izvrstno vinsko kapljico, stoji v občini St. Jurij na Pesnici lepo in veliko poslopje, v katerem bo dobil marsikateri na živcih bolni ne samo zdravje, ampak tudi mirno in ugodno bivališče. Zgradil je to poslopje dr. Fran Čeh in ga je krstil z imenom »Mirni dom«, res zelo prikladno ime, ker idiličen, krasen in mirni kraj podaja vsakemu, ki se hoče odtegniti mestnemu šumu, gotovo ugodno razvedrenje. Zavod ima novodobno pohištvo, kakor tudi vse priprave, ki služijo za zdravljenje bolnikov. Isti ima plinsko razsvetljavo in vodovod. Kopališčne sobe so navadno urejene, posebno praktično pa so urejena solnčna kopališča. Cene v tem novem sanatoriju niso previsoke, radi tega bo tudi vsakemu olajšano bivanje v istem. Slovesno otvorjenje bo začetkom prihodnjega meseca.

— **Š Umor**. Iz Zavrča niže Ptuj se nam poroča: Viničarskega sina Franca Majhena so našli v jutru dne 20. junija ubitega v gozdu v bližini Turšakovega vinotoča. Žendarmija je izsledila morilca še tisti dan v osebi Janeza Trančarja, viničarskega sina v Goriškem. Morilec je priznal, da je videl Majhena spati v gozdu, njegov tovariš Kostenwein ga je baje nahujskal, naj spečega Majhena ubije. Trančar si je v ta namen pripravil močno gorjačo. Šel je še poprej v vinotoč, kjer se je do pijanega napil vina. Potem se je odstranil in po preteku četrte ure zopet vrnil v gostilno. Spečega Majhena je udaril s tako silo z gorjačo po glavi, da mu je popolnoma razbil črepinjo in mu po celem truplu zadal strašne rane. Po preteku pol ure se je zopet vrnil k Majhenu, ker je še dihal, ga je zopet večkrat udaril in potem mrtvega zavelkel dalje v gozd. Trančar je bil zelo udan nesrečnemu žganju.

POSTOJSKA JAMA V LOVSKI RAZSTAVI.

Prejeli smo: Veliko zanimanje vzbujajo na dunajski lovski razstavi bogata zbirka »Postojnske jame«. Vsakdo, ki je imel dosedaj priliko ogledati si to razstavo, je mnenja, da je jamska uprava — na poziv c. kr. poljedelskega ministra — storila nekaj izrednega ter zasluži za to vse priznanje. Čarobno kraško podzemlje je odločno zastopano po razstavi Postojnske jame. Nahajajo se tu trije velikanski stebri; izmed teh je baje eden star že nad 6000 let, dalje predzgodovinske jamske najdbe, zobovja in zobje že zdavnej izumrle jamske favne, krasni kristali, jamski biseri, originalne kapniške tvorbe, vsa še dandanes živeča jamska favna itd. V 50 koloriranih slikah, ki se nahajajo v stenoskopu, lahko spoznava posetnik čudeže kraškega podzemnega sveta. Stene so okrašene s 25 velikimi slikami iz Postojnske jame. V akvariju se gibljejo čudežne človeške ribice, ki vzbujajo splošno zanimanje; na veliki mizi se nahaja mnogo črepinj jamskih levov in medvedov. Naš cesar je dne 16. t. m. obiskal ta oddelek ter si ogledal s posebnim zanimanjem vse razstavljene predmete. Cesarja je v sprejel pri vходу ekscelenca pl. Pop, vodja c. kr. poljedelskega ministrstva, ter je predstavil gosp. ministrskega svetnika pl. Bizzaro in referenta za Postojnsko jamo v poljedelskem ministrstvu, g. administracijskega tajnika dr. Willnerja. Cesarju je razen podob ugajal zlasti bel kapniški stebel, dalje človeške ribice, črepinje jamskih levov in medvedov, kakor tudi izkopine nekdanjih jamskih prebivalcev.

Vladarju se je povedalo, da se bo v prihodnje sistematično raziskovalo Postojnsko jamsko omrežje, kakor tudi splošni kraški podzemeljski svet. V ta namen se namerava sezidati mednarodni muzej za jamoslovje v Postojni. To sporočilo je vzel vladar na znanje z

velikim zadovoljstvom. Tudi misel, da bi se vršila znanstvena raziskovanja v korist gospodarstvu po kraških deželah, zlasti glede osuševanja in preskrbovanja z vodo, je cesar pozdravil z vidnim veseljem. Zanimivo je, da se je vladar spominjal notic, ki so jih prinesli časopisi pred nedolгим časom o novih jamskih hodnikih, ki so se našli v Postojnski jami.

Ljubljanske novice.

— **Ij Zakaj so v Ljubljani magistratne komisije?** Kakor se govori, je dobil lastnik kavarne Prešeren od magistrata nalog, naj naprosi, ako želi še dalje imeti kavarniški vrtič ob Sv. Petra nasipu, za magistratno komisijo, ki bo o stvari določila. Kavarnar je res prosil za komisijo, ki je prišla in na kavarnarjevo izjavo, da se umakne za 60 cm, pristala na to, da sme vrtič vsaj toliko časa ostati, da občinski svet razsodi o stvari, ker občinski svet je dal dovoljenje za vrtič in le občinski svet ima pravico to dovoljenje preklicati. Kljub temu pa je župan kar na svojo roko ukazal podreti vrtič, prišli so radi tega nad kavarnarja celo policaji, kakor bi bila v vrtiču kaka skrivalnica protimagistratnih bomb. To je pač čudna slika naprednosti, ki nas osrečuje z ljubljanskega magistrata, kjer se je, kakor se vidi, utaborilo preko komisij in občinskega sveta popolno — samodržstvo. Bomo videli, kako kaj druga gospoda na magistratu misli o takem postopanju, ki je ljubljanskega davkoplačevalca prav po nepotrebnem silno oškodoval.

— **Ij Nevihla**. Včeraj popoldne so za temneli oblaki in se je ob 6. uri vtila ploha, ki je za nekaj časa pojenjala. Kmalu pa se je jelo bliskati in treskati, dež je pa lil kakor iz škafa. Nastala je huda nevihta, vmes pa je padala toča, ki je ponekod napravila občutno škodo. Hefajt je pokazal svojo moč v polni meri, kajti blizu in daleč se je bliskalo in treskalo, da se je vse treslo. Neurje je trajalo skoraj do 10. ure in so zaradi tega izostali kresovi. Tudi na električno in telefonsko omrežje je neurje silno vplivalo. Toča je napravila baje v vrhniški okolici velikansko škodo.

— **Ij Žrtev strele**. Med sinočnjim neurjem je treščilo na Glinah nad Škofeljo v hišo užitarice podomače »Fromovke«, kjer sta mati in hči. Strela je zadela v mater in jo takoj ubila, hči pa se je onesvestila, a so jo kmalu spravili k zavesti. Hišo je strela poškodovala, ne pa zažgala.

— **Ij Liberalne gobe**. Liberalci so si zopet ustanovili poleg dosedanjih še eno »politično« društvo. Deželna vlada je potrdila pravila »Narodno-naprednega političnega društva Skala« s se-dežem v Ljubljani.

— **Ij Občni zbor »Zveze slovenskih zadrug«** se je vršil včeraj v »Mestnem domu«. Na zboru je bilo zastopanih 88 zadrug. Vseh zadrug je včlanjenih 181, na Kranjskem 115, ki so imele koncem leta 1909 vplačanih deležev 90.960 kron. V teh zadrugah je skupno 40.000 članov. Den. promet je znašal 44.449.208 K 68 h. Čisti dobiček je dosegel 6326 K 10 h. Izguba pri »pomožni akciji« znaša 6637 K 83 h. Koncem leta 1909 dolgujejo včlanjene zadrug Zvezi 4.359.898 K 62 h, oziroma imajo pri Zvezi 3.938.828 K 5 h hranjenega denarja. Poročilo konstatira, da ni bilo mogoče vsem zahtevam članic popolnoma ugoditi, »ker je jugoslovansko zadrugništvo pasivno«, vsled tega se mora najemati primanjkujoči denar v bankah proti visoki obrestni meri. Da se temu odmore, prevzamejo Čehi posredovanje med slovenskimi zvezami, da se ustanovi eventualno neka jugoslovanska centralna zadrugna blagajna, kateri bi bilo mogoče tudi tuj kapital pritegniti po nizkih cenah v korist slovenskega zadrugništva. Poročilo obžaluje, da se je vršil v nekaterih okoliših plavcati lov na vloge zavodov, ki so včlanjene pri Zvezi, svojega resničnega lova pa »Zveza slovenskih zadrug« seve ne obžaluje. — Dvořak, predsednik osrednje jednote čeških gospodarskih društev, je ponudil Slovincem bratsko pomoč s tem, da jim bode v zaslonbo češka agrarna banka, katera se najbrže v kratkem osnuje in katere ustanovitev vlada na vse načine zavlačuje. Dvořak in Gabršček iz Gorice sta tudi zoper to, da se oklene eventualne državne centralne zadrugne blagajne, ker Čehi in Slovenci ne zaupajo Nemcem. — Dr. Žerjav in Rožman pa sta naziranj, da se bode slovensko zadrugništvo pač tudi te državne zadrugne blagajne oklenilo, ako se ta prej ustanovi, kot češka agrarna banka, ker bi bilo to neekonomično, se ne poslužiti podpore, ki bi jo nudila država. — Volitve so se vršile z vzklikom ter so bili izvoljeni: Šter, Gabršček, Punčuh, Rajner, Zupančič. dr.

Tavčar. V nadzorstvo so izvoljeni: Bajer, dr. Majaron, Jenko iz Litije, Pečarič, Zicherl, Kokalj, Pehani, Mrmolja, Zakotnik, Peruzzi. — Zastopnik neke zadrage iz Kopra je zahteval, da bodi nameravana banka slovenska, ne češka, ker kdor je slabjši, kdor rabi pomoči, je vedno od močnejšega odvisen, vendar upa, da bodo Čehi pomagali ne samo zato, da napravijo svoje velike dobičke. Želi tudi, da se v prihodnje **ti-skano bilanco razpošlje** in tudi tiskano poročilo, da se bode poznalo sovčlanje ne zadrage. Na obnem zboru se je polagalo »na srce« vsem onim, ki so voljeni v načelstvo, oziroma nadzorstvo, ker so med temi tudi taki, ki so sicer trgovci, da morajo kot funkcionarji Zveze vse trgovske ozire sleči in biti le zadrugi, kajti težko si je misliti, da so le-ti trgovci prožeti od ideje zadrugištva.

Ij Vrtna veselica Kat. slov. izobraževalnega društva v Zgornji Šiški se prične v nedeljo ob 3. uri popoldan, kar se je na vabilih pomotoma izpu-stilo.

Ij Ravnateljstvo deželnega muzeja prosi šolska vodstva in korporacije, ki si hočejo z gojenci ogledati zbirke, da izvolijo svoj poset vsaj 24 ur preje naznaniti, ker bi sicer lahko nastale ne-ljubé kolizije.

Ij Predavanje o pomenu Argenti-nije za naš eksport. Ravnatelj L. Perutz, ki se je pred kratkim vrnil s svo-jeja študijskega popotovanja po južni Ameriki, prireja zadnji čas po sedežih trgovskih in obrtniških zbornic preda-vanja o gospodarskem pomenu Argen-tinije, da tako opozori industrialne in trgovske kroge na posebno, vedno ra-stočo važnost argentinskega razpeče-vališča. Tako predavanje se bo vršilo tudi v Ljubljani, in sicer v soboto, dne 25. junija ob pol 4. uri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Po predavanju bo g. ravnatelj L. Perutz brezplačno interesentom dajal infor-macije in sprejemal želje radi naprave kupčijskih zvez, oziroma zastopstev z Argentinijo; pripravljen je tudi na svoje naslednje popotovanje (v Brazi-lijo, Urugvaj, Argentinijo, Chile) vzeti seboj male vzorce. Trgovska in obrtni-ška zbornica v Ljubljani opozarja in-dustrialne in trgovske kroge na to predavanje s pripombo, da je udeležba pri tem predavanju priporočljiva tudi za one industrialce in trgovce, ki do-slej niso eksportirali v južno Ameriko; utegnili bi se pa morda v prihodnjosti interesirati zanj, saj je v južni Ame-riki trg skoro za vse naše industrialne izdelke.

Ij K poglabljanju Grubarjevega prekopa se je včeraj pripeljalo 36 Hr-vatov.

Ij Pazite na otroke! Te dni se je v Laternmannovem drevoredu odstranil od svoje varuhinje nek 14-mesečni dečko in zbežal naravnost k gugalnici, pri kateri bi bil gotovo podlegel, ko bi nevarnosti ne bil opazil tamošnji uslužbenec in malega radovedneža odstranil.

Ij Umrli so v Ljubljani: Alojzija Malenšek, gostija, 77 let. — Ivan Jane-žič, občinski ubožec, 54 let. — Ivan Jančar, sin kočarice, 10 let. — Zvoni-mira Dejak, livarjara hči, 7 mesecev. — Josip Šenk, dninar, 58 let. — Marica Glavač, posestnikova žena, 19 let. — Alojzij Turk, delavčev sin, dva dni.

Ij Služba magistratnega stavbne-ga asistenta, oziroma pristava je vno-vič razpisana.

Ij S ceste. Ko je včeraj popoldne pripeljal čez Marijin trg poštni voz, se je zaletela v konja 5letna Olga Müller-jeva in se na obeh nogah lahko telesno poškodovala. Voznik je voz takoj usta-vil in tako preprečil večjo nesrečo. — Na jubilejskem mostu je nek kolezar podrnil na tla služkinjo Marijo Vilkovo, katera se je pri padcu na levi roki znat-no poškodovala.

Ij Pobalinstvo. Predvčerajšnjim ponoči je nek zlikovec metal iz nekega vrta na dvorišče hotela »Tratnik« na Sv. Petra cesti kamenje, ki je letelo na stekleno streho salona. Pobil je 5 šip in napravil 13 K škode.

Ij Nepošten kovaški vajenec. Ko-vaški mojster g. Ivan Urbančič na Do-lenjski cesti je poslal včeraj zjutraj svojega 14letnega vajenca Ludovika Lozarja iz Sežane v mesto kupovat že-lezo ter mu vročil 10 K denarja. Lozar pa ni ničesar kupil, temveč neznanu kam pobegnil. Mojster je tudi ob 7 K vredni ročni voziček, katerega je bil vzel vajenec seboj.

Ij Kanarčka je vjel g. Josip Podržaj v Krakovski ulici št. 27. Lastnik ga do-bi tam.

Razne stvari.

Avtomobili in fijkarji. V ruskem mestu Proskurov blizu avstrijske me-je je neka avtomobilska družba uvedla avtomobile za prevažanje občinstva. Fijkarje je to strašno jezilo, ker so videli, da bodo ob zaslužek. Poskrbeli so, da je dobil ravnatelj avtomobilske družbe strup v jedi, nakar je umrl. 5 fijkarjev so zaprli.

Potres na Španskem. V mno-gih krajih province Granada je razrušil potres mnogo hiš, deloma pa zelo po-škodoval.

Srbsko gospodarsko delo v Bosni in Hercegovini. Srbsko društvo »Pri-vreda« v Sarajevu je osnovalo dosedaj čez 40 kmetijskih posojilnic, a jih na-merava po raznih krajih Bosne in Her-cegovine osnovati še kakih 150. Vse te posojilnice bodo urejene po Rajfajzno-vem stroju. »Srbska narodna organi-zacija« pa je sprožila misel, da se osnu-je »Srbska centralna banka« v Saraje-vu z delniško glavnico 6 milijonov kron, kateri naj bi vsi srbski denarni zavodi cele dežele pristopili kot po-družnice. Srbi torej ne vzbujajo ljud-stva samo v političnem oziru, v čemur so dosegli naravnost občudovanja vredne uspehe, marveč ga tudi gospo-darsko organizujejo. Na polju gospo-darske organizacije se precej živahno gibljejo tudi bosanski katoličani in Mohamedanci.

Laška občutljivost. Francoski listi, tudi taki, ki so bolj vladni, so priobčili od laške strani dopis, v katerem se pri-tožuje, da se je dovolilo nekemu ame-riškemu podjetniku na mednarodni lovski razstavi na Dunaju predstavljati pomorsko bitko pri Visu, kar pomenja provokacije zvezne države Italije. Ita-lijanski poslanik na Dunaju je res pro-testiral potem svojega zastopnika pri podjetniku Mac Conellu proti omenje-ni predstavi. Diplomatični zastopnik je grozil, da se bo zapri italijanski pavi-ljon, ako dovolijo avstrijske oblasti predstavo. Kakor se sedaj poroča, se je cela zadeva rešila na način, ki je zelo značilen za lojalno postopanje od stra-ni avstrijske diplomacije. Podjetnik pripoveduje, da ga je ravnatelj Ben Ti-ber pregovoril, naj opusti naslov »Po-morska bitka pri Visu« ter naj se vrši predstava brez imena. To se je ba-je iz-vršilo na željo barona Aehrenthala. — Vprašanje je le, ako bi kaka druga ve-levlast dopustila, da se kdo vmešuje v stvar, ki more samo dvigniti in pospe-ševati patriotski čut njenih državlja-nov. Nemčija bi gotovo odvrnila vsako vmešanje, ako bi se od francoske strani skušalo protestirati proti razstavi boj-nih prizorov iz bitk pri Braunu, Grave-lotte in St. Privas. Nasprotno tudi Francoska. Samo v Avstriji so prepo-nižni ljudje. Toda ne glede na to se zdi gotovo vsakemu pametnemu člove-ku smešna pretirana občutljivost Ita-lije, ki je naredila iz take malenkosti celo diplomatično zadevo. Ravno Ita-lija bi imela največ vzroka, varovati se takih korakov, ker s tem le pokaže, ka-ko je bole razni neuspehi na bojnem gledišču.

Sienkiewicz o grunwaldski slavno-sti. Veliki poljski pisatelj H. Sienkie-wicz priobčuje v »Gazeti Warszawski« članek o slavnosti v spomin grunwald-ske bitke, ko je poljska vojska pred 500 leti slavno zmagala nemške vitez-e. Sienkiewicz razpravlja o ugovorih pro-ti prireditvi te slavnosti. Takrat pobiti Nemci so v teku stoletij ustanovili ve-liko močno državo, med tem ko so Po-ljaki izgubili ne samo pridobljene po-krajine, temveč tudi one, ki so bile davna last njihovega naroda. Na drugi strani povdarjajo resni politiki, poseb-no na Velikem Poljskem, da se bo že itak žalostni položaj Poljakov na prú-skem Poljskem še poslabšal z grun-waldsko manifestacijo. Sienkiewicz se izreka proti temu, da bi se preprečila ta slavnost. To bi bil naravnost naro-den greh. Grunewald je bil velika zma-ga poljske duše ter velika krvava žr-tev za domovino in poleg tega tudi ve-čen spoštovanja vreden vzgled, kako se mora v odločilnih zgodovinskih trenu-tkih ohraniti narodno eksistenco. Grun-wald je bil vrelec novega narodnega življenja, ki je vodil k združitvi z Lit-vini in drugimi rodovi. To pozabiti bi bila malodušnost in odpoved narodne-mu življenju. Sienkiewicz zavrača ugo-vor, da bi se dražili Nemci z grunwald-sko slavnostjo, svari pa pred tem, da bi se spremenilo to slavnost v proti-nemško manifestacijo. Poleg razmer na Pruskem se je treba ozirati tudi na raz-mere na Ruskem. Obstoja nevarnost, da bi sklepali iz vsake protinemške, zlasti pa protipruske manifestacije oni ruski krogi, kateri glasila so n. pr. »No-voje Vremja« in dugi podobni listi, da pridejo v poštev take razmere tudi v kraljevini v drugih krajih, ki so pod

ruskim gospodstvom. Grunwaldska slavnost naj bo velik, resen slavnosten dan, vreden velikega spomina, z dvema obrazoma, od katerih se eden obrača v preteklost, drugi pa zre v bodočnost z vero in upanjem, da usoda poljskega naroda ni zapečatená, da bo nastopilo tudi še prerodenje Poljske.

Izumirajoče živali. Pred kakimi dvajsetimi leti je bilo golobov selivcev na milijone v Zedinjenih državah. Nek star Amerikanec poroča v nekem časopi-su, koliko jih je videl, ko so se zbirali za odhod ali prihod. Tako je videl, ko so leteli na jug ob neki priliki, pol milje široko četo divjih golobov; vrsta je letela celih petnajst ur, predno je odšel zadnji. Tako je bilo pred dvajse-timi leti. In danes? Danes razpisuje vlada ameriških držav velikanske vso-te za eno samo gnezdo. Deset tisoč do-larjev dobi tisti, ki dobi eno gnezdo divjega goloba, v katerem so ali jajčka ali pa že mladiči. In kljub tej visoki na-gradi se ni še do danes posrečilo najti niti enega gnezda. Kam je prešel golob? Tja, kamor bivoli in številno drugih ži-vali. Streljali so jih, uničili jih na mili-jone. Golobov so le malo rabili za hra-no. Streljali so jih, ker se jim je do-padalo, da so živali padale mrtve na tla. Številke so tako grozne, da je skoro neverjetno, da bi človek v tako krat-kem času mogel uničiti milijone živa-lj. Mislili so nekateri, da so mogoče prišle razne nalezljive bolezni, toda do-kaza ni za to niti enega. Preiskave so pokazale, da je bil divji golob zelo ko-risten za poljedelstvo. Na milijone mr-česa so uničili golobje. In to je napotilo našo vlado, da razpisuje tako velike nagrade. Misli si, če se dobi eno gnezdo, se bode dobilo tudi drugo in tretje. In tako bi bilo mogoče, da bi se zopet za-redilo divjega goloba selivca. Toda, kot smo rekli, to ni edina žival, ki jo je uni-čila človeško kultura. Nekateri živali je zamorila neumna ženska moda. Pri-de namreč v modo za klobuke perje kake lepe ptice. In začne se velikansko klanje. Kadar je že prepozno, pa vidi človek, da je bilo njegovo ravnanje ne-spametno. Zlasti v Ameriki se dela v vseh ozirih prav po roparski. Zemljo se tudi naravnost ropa. Se jo obdeluje, dokler rodi sama. Ko je pa treba že kaj pripomočkov, je pa že preveč dela za ameriškega farmerja.

Brezžični žepni telegraf. Izumitelj te nove naprave, predsednik italijan-ske verske občine v Monakovem, Cere-botari, je imel te dni o svoji iznajdbi zanimivo predavanje na Dunaju. Eks-perimentiral je tudi s tem brezžičnim žepnim telegrafom. Na drugi strani prostorne dvorane je oddajal njegov asistent s svojim iskrovalcem elek-trične valove v zrak in na posebnem aparatu v rokah izumitelja se je po-mikal kazalec ter kazal na različne čr-ke, iz katerih se je sestavil stavek, ka-terega je oddal z električnimi znaki asistent v zrak. Sedaj se bosta lahko dva pomenila brez telefona, vsak na svojem domu. To je zares lepá iz-najdba.

Bosenski mohamedanci zavrnjeni v Ameriki. Pred kratkim se je z av-strijskim parnikom pripeljalo na Ellis-Island do 200 bosenskih mohamedan-cev, da se podvržejo običajnim formali-tetam za naselitev v Ameriki. Toda ko-misar jih je zavrnil, češ, da ne morejo biti pripuščeni na ameriška tla vsled § 2. naseljevalnega zakona. Nato so moslimi ponudili prisego na koran, da ne bodo živeli v mnogoženstvu ter so prisego tudi izvršili. To pa jim vseeno ni pomagalo, kajti ameriški uradniki so rekli: Ravno s prisego na koran do-kazujejo, da spoštujejo njegove zaka-ne, torej tudi mnogoženstvo. Vrniti so se morali v domovino. Zanimivo je, da se Armencem, ki so se z istim parni-kom pripeljali iz Turčije, ni delalo no-benih težav.

Nova vodna pot med Donavo in Egejskim morjem. Listi prinašajo vest, da je nek francoski konsorcij zaprosil pri belgrajski vladi dovoljenja za gradbo prekopa med Donavo in Egejskim morjem. Po načrtu bo prekop rezal doline Morave v Srbiji ter držal preko reke Vardar v Macedoniji v Egejsko morje.

Gluhonemi otroci na Kranjskem. Točasno je na Kranjskem 60 gluho-nemih otrok, in sicer 37 dečkov in 23 deklic. Od teh jih je sposobnih za spre-jem v zavod za gluhoneme 29 dečkov in 16 deklic, od katerih jih je v dežel-nem zavodu 9 dečkov in 5 deklic, med-tem ko 8 dečkov in 7 deklic ni sposob-nih za sprejem.

Znanost in umetnost.

* VI. zvezek Pravnikove zbirke av-strijskih zakonov v slovenskem jeziku, ki smo ga že napovedali, je izšel. Ured-nik dr. Edvard Volčič, c. kr. sodni svet-

nik v Novem mestu, je predpise o ne-spornih pravnih stvareh razdelil na tri samostojne dele: notarski red (XXIV. in 162 strani), zapuščinski patent (XXXII in 360 strani) in sodni depoziti (XII in 120 strani). Povsodi so predpisi dopolnjeni do najnovejšega časa in po-jasnujejo se z odločbami najvišjega so-dišča. Vsakemu delu je pridejano stvarno kazalo v slovenskem jeziku, popolnjeno z manj navadnimi hrvaški-mi strokovnimi izrazi, tako je tudi v opombah pod dotičnimi zakoni. V pr-vem delu je ostal krepk prepoved Fran-ceta Levstika, a sedaj ne več navadni izrazi so popolnjeni po veljavni termi-nologiji. Knjiga, ki je nedvomno velike-ga pomena za rabo slovenskega jezika v naših pisarnah, postane neobhodno potrebna po naših župnih in občinskih uradih, bo pa tudi v korist in pouk vsa-komur. Tiskana je čisto in razločno ter se dobiva v platno vezana pri navede-nem uredniku in po knjigarnah po 7 kron. Iz drugega dela so posebej odtis-njeni »Predpisi o zapuščinskih pristoj-binah«, ki stanejo broširani le 80 v, tretji del »Sodni depoziti«, zase broši-ran velja 1 K 60 v.

* »Čas«. Znanstvena revija »Leono-ve družbe«. Letnik IV. Zvezek 6. Vse-bina: Kristusov problem — najvažnejši problem naše dobe. (Franc Terseglav.) — O slovenski narodni glasbi. (Prof. D. Beranič.) — Iz Kastelčeve zapuščine. (Ivan Grafenauer.) — Morala »Svo-bodne Misli«. (Dr. Aleš Ušeničnik.) — Nove knjige: Sociologija. — Krščanska Apologetika. — Marijino kraljestvo na jutrotem. — Listek: Nagofa v umetno-sti. — Aškerčeve pesnitve. — Nazado-vanje socialne demokracije. — Komu-nizem in socializem. — Navodilo za na-biranje in opisovanje narodnih umet-nin. — »Bogoslovske Smotre«. — Mla-deniška telovadna organizacija. — Avktoriteta in svoboda. — Glasnik »Leonove družbe«. — »Čas« izhaja po desetkrat na leto. Naročnina: 5 kron, za dijake 3 kron. Za člane »Leonove družbe« je naročnina plačana z letni-no. (Letnina rednih članov 10 kron, letnina podpornih članov 6 kron.) Na-ročnino sprejema »Leonova družba« v Ljubljani.

Veliko neurje na Vrhniki in v okolici.

Z Vrhnike se nam poroča: Včeraj je na Vrhniki in v okolici **pobila toča vse poljske pridelke**. Padati je pričela ob pol 8. uri zvečer. Zrna so bila po večini skoro tako **velika kakor orehi**.

Oblaki s točo pripodili so se od za-hodne strani (čez Zaplano). Pridelki so bili letos tako lepi, da že veliko let niso bili taki. Pobitih je tudi **mного ptičev**.

V smeri, od koder se je toča pripo-dila, to je na zahodni strani, **pobila je pri hišah skoro vsa stekla**. Na šoli po-bila je vsa sprednja stekla na oknih.

Na polju je škoda velikanska, ker je vse uničeno. Take toče se stari lju-dje ne pomnijo. Naj v to poklicana oblast takoj vse potrebno ukrene, da se ubogemu kmetu vsaj nekoliko od-pomore. Naj davčna oblast ubogemu kmetu vsaj pri davkih nekoliko izpre-gleda! — Natanko, koliko na široko in kateri kraji so vsi prizadeti, Vam za danes še ne morem povedati. Pač pa vem, da je na Vrhniki in v sosednjih krajih vse uničeno. Menda je pobito v zelo dolgem in širokem obsegu.

Telefonska in brzojavna poročila.

TEŽAVE ZARADI LAŠKE FAKUL-TETE.

Dunaj, 24. junija. Laška fakulteta prizadeva vedno več težav: Poročevalec za laško fakulteto v proračunskem odseku, poslanec Gorski, je odložil svo-je mesto, ker ni hotel referirati zoper Slovence. Na njegovo mesto kot član odseka je designiran knez Lubomirski, toda brani se prevzeti referat, vsled česar vlada glede tega popolna nejas-nost. Lahi so vsi iz sebe in trdijo na-ravnost, da te težave vlada nalašč sa-ma vzbuja! Jugoslovanska obstruk-cija se ne bo dala izlepa premagati, rusinski dijaki pa so pozvali svoje po-slance, da se morajo tudi oni ustaviti osnutju laške fakultete, dokler ni za-gotovljena rusinska. Lahi so vsled tega postali taki pesimisti, da so nad svojo nesrečno fakulteto zopet skoro čisto obupali. »Neue Freie Presse« že žuga z razpustom zbornice, ki se ga pa vladne stranke same najbolj boje.

ATENTAT NA VAREŠANINA.

Sarajevo, 24. junija. Na kolodvoru v Sarajevu so aretovali trgovca Spiro Soldo iz Hercegovine, ker je na sumu, da je bil v zvezi z napadalcem Zera-jičem.

PRITOŽBA IDRIJSKE OBCINE PROTI RAZSODBI KRANJSKEGA DEŽELNEGA ODBORA.

Dunaj, 24. junija. Danes je obravnavalo upravno sodišče o pritožbi idrijske občine proti prepovedi deželnega odbora, ki je prepovedal prezidava občinske hiše št. 509 v Idriji. Upravno sodišče je pritožbo idrijske mestne občine zavrnilo. Pritožbo je zastopal odvetnik dr. Novak, deželni odbor je zastopal dr. Šusteršič. Upravno sodišče je razsodilo, da je deželni odbor popolnoma pravilno postopal. Upravno sodišče je o pritožbi razpravljalo od pol 12. ure dopoldne do pol 3. ure popoldne. Sodišče se je posvetovalo eno uro in pol.

BUDGET SPREJET. — VZORNI DALMATINSKI POSLANCI.

Dunaj, 24. junija. Danes je zbornica z glasovi vladnih strank sprejela proračun v tretjem branju. Veliko ogorčenost je vzbudilo dejstvo, da so bile klopi dalmatinskih poslancev zopet prazne. Ogorčenje nad tem je tako veliko, da se je sprožilo vprašanje, ne bi bilo li primerno, da se dalmatinske poslance sploh iz »Slovenske Unije« izključi.

DRŽAVNI ZBOR PRED KONCEM ZASEDANJA.

Dunaj, 24. junija. Gotovo je, da zasedanje državnega zbora ne bo trajalo več kot en teden in da se od »velikih nalog«, katere je napovedovala vlada in njene stranke, nobena ne izvrši. Jutri in v ponedeljek je prost dan, v torek se zbere proračunski odsek, da nadaljuje razpravo o laški pravni fakulteti. Katoliško-narodni Čehi so željo Slovencev, naj tako kot so storili agrarci, prepuste eno mesto v proračunskem odseku Slovincem, odklonili. V torek bodeta zborovala tudi odsek za reformo poslovnika in finančni pododsek.

USPEHI GROFA KHUENA.

Budimpešta, 24. junija. Danes je bil grof Khuen pri cesarju v avdijenci. Poročal mu je o prvi seji državnega zbora, nakar je bil cesar zelo zadovoljen in rekel: »Hvala Bogu, zdaj bo vendar enkrat nastopil red.«

SLOVANI, FRANCOZI IN ANGLEŽI PROTI NEMCEM.

Praga, 24. junija. Češki listi poročajo iz Londona, da se je pri odhodu čeških Sokolov iz Londona izrazil starosta češke sokolske zveze, dr. Scheiner, v navzočnosti zastopnikov francoskih in angleških telovadnih društev v poslovnem govoru tako-le: »Slovani, Francozi in Angleži morajo skupno nastopati proti Nemcem, ker ti kršijo evropski mir.«

MRAZ NA ČEŠKEM IN MORAVSKEM.

Praga, 24. junija. Iz čeških in moravskih pokrajin se poroča o hudem mrazu, ki zelo škoduje krompirju, posebno pa vrtnim nasadom. Majhne vode so zjutraj bile pokrite z ledeno skorjo. Perilo, ki se je na prostem sušilo, je bilo zjutraj popolnoma trdo.

NENAROČENA POŠILJATEV.

Dunaj, 24. junija. Večina državnih poslancev je dobila včeraj po državno-zbornski pošti brošuro grofa A. Orlovski »Die polnische Frage«, ki je izšla v založbi pariškega lista »L'Oeuvre«. Vsem naslovljencem so se mogle dostaviti pošiljate, samo enemu ne, čegar naslov se je glasil: »Monsieur Prosti Mandati. Francensring. Vienna«. Odpošiljatelj se je bržkone posluževal državno-zbornskega naslovnika, v katerem so tudi volilni okraji navedeni in kjer je pri nezasedenih mandatih zapisano: »Prosti mandat«. Vслед tega je bržkone mislil, da je tudi kak poslanec, kateremu je tako ime.

VREME.

Dunaj, 24. junija. Vremenska opazovalnica naznanja neugodno vreme, ki se še nadalje nagiba k viharjem.

OBSODBA HOFRICHTERJA.

Dunaj, 24. junija. Jutri se razsodba o procesu Hofrichter razglasi. Že danes pa je zagotovo znano, da je obsojen na 20 let ječe.

PRODAJA LOKRUMA.

Dubrovnik, 24. junija. Otok Lokrum kupuje neka družba dunajskih aristokratov.

SRBSKA ZAROTA NA TURŠKEM.

Carigrad, 24. junija. V Kosovskem vilajetu in Novobazarskem sandžaku so prišli na sled srbski zaroti. Pred tremi dnevi je bil skopeljski metropolit na pregledovalnem potovanju aretiran, in sicer na povelje valija. Pridrževanja ruskega poslanika so bila doslej brezuspešna. Pet odličnih članov narodnega odbora v Skoplju je pobegnilo na Srbsko. V dveh velikih srbskih vaseh so zasledili zaloge Mauserjevih pušk. Turške oblasti so ustavile izdajanje srbskega glasila »Vardar« v Kosovem. Številne srbske šole je oblast zaprla in odredila vse potrebne korake, da se srbsko vstajo v teh pokrajinah prepreči.

Belgrad, 24. junija. Srbska vlada je svojemu poslaniku v Carigradu naročila, naj ponovno energično zahteva pri Porti, da se prepreči grozodejstva turških vojakov in posameznih oblasti nad srbskimi prebivalci v Kosovskem vilajetu. Najnovejša poročila iz Skoplja javljajo, da je položaj srbskega prebivalstva po vsem Kosovskem vilajetu obupen. Vслед tega vlada v tukajšnjih političnih krogih veliko razburjenje.

Carigrad, 24. junija. Bojkot zoper Grke se nadaljuje in ostro izvaja. Več grških trgovcev je moralo svoje trgovine zapreti.

PROTIGRŠKO GIBANJE NA TURŠKEM.

Carigrad, 24. junija. Bojkot zoper Grke se nadaljuje in ostro izvaja. Več grških trgovcev je moralo svoje trgovine zapreti.

AZIJSKA KOLERA V BEROLINU.

Berolin, 24. junija. Danes je umrl oni ruski delavec, ki je obolel z znaki kolere na izseljeniškem kolodvoru. Zdravniška preiskava je brezdvomno dognala, da je umrl vслед cholerae asiaticae.

VELIKA VOŽNJA »Z. VII.«

Düsseldorf, 24. junija. Grof Zeppelin, ki se je v včerajšnji noči vrnil od srečnega poleta z novim zrakoplovom v Stuttgart, je prejel številne brzojavke, v katerih se mu častita na uspehu. Posebno prirčno brzojavko je dobil od cesarja Viljema, ki se je posebno zanimal za dolgo vožnjo »Z. VII.« Danes so se začele z zrakoplovom vožnje s potniki nad Düsseldorfom, katerim bodo pozneje sledili daljši poleti v večja ruska in westfalska mesta.

ATENTAT V HARBINU.

Harbin, 24. junija. Ponoči je bil izvršen atentat na mestnega poveljnika. Napadeni polkovnik je lahko ranjen. Zločinci so pobegnili.

TRUPLO IGRALKE V JEZERU COMO.

New-York, 24. junija. Soprog igralke Charleton, katere truplo so našli v jezeru Como, je aretiran na svojem potovanju ter je priznal, da je sam umoril svojo soprogo.

SAMOUOR TRGOVCA.

Praga, 24. junija. Tukajšnji trgovec s porcelanom T. Trinks, ki je moral predvčerajšnjim napovedati konkurs, je skočil v Moldavo in je utonil.

SAMOUOR IZ STRAHU PRED IZPITOM.

Berolin, 24. junija. Kemik Maks Steiner iz Prage se je iz strahu pred izpitom zastrupil. Bil je zaposlen v kemičnem zavodu s svojo disertacijo in bi moral danes delati ustmeni izpit.

PES RAZMESARIJ DVE ŽENSKI.

Frankobrod ob Meni, 24. junija. V Schlangenburtu je napadla ženo tajnega svetnika Krosigka in njeno sestro gospo Kuebel domača doga in ju težko ranila. Psi so takoj ubili, da bi dognali, če je stekel.

SUBVENCije GUSTAV ADOLFOVEGA DRUŠTVA NA ČEŠKEM.

Dražďane, 23. junija. Na občnem zboru draždanskega glavnega društva Gustav Adolfove ustanove, ki se vrši v Kamenču, se je dovolilo 7000 mark za občino Prostředni Lanov na Češkem, za Broumov in Vejprty pa po 1500 mark. Poleg tega se je pa tudi dovolilo podporo 20.000 mark za protestantske cerkvene občine na Češkem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Katoličan v Ljubljani: Prosimo večkrat kaj. Poslano smo pa shranili, da porabimo ob priliki.

Na vseh slovenskih gorah in hribih, na vseh točkah, ki so vidne daleč na okolu, naj se zasvetijo 4. julija ob 9. uri zvečer naši kresovi!

Pripravljajte se povsod za manifestacije 10. julija. Že sedaj nabirajte člane za svojo podružnico „Slovenske Straže“!

Slovinci! Slovenke!

Skrbite, da napolnite z množičnimi darovi „Slovenski Straži“ prihodnjo številko „Narodnoobrambena Vestnika“!

Nabirajte večje ali manjše vsote za brate ob slovenskih mejah pri vsaki priliki: v veseljih družbah, porokah, pri izletih, igrah, kupčijah, spominjajte se narodno-obrambnega dela tudi pri žalostnih dogodkih, pri smrti svojih dragih in v svojih oporokah. Posojilnice, županstva, društva, posamezniki, družine, omizja, pridružite se darovalcem po 20 K!

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 24. junija.

Pšenica za oktober 1910	9.59
Rž za oktober 1910	6.89
Oves za oktober 1910	7.25
Koruza za julij 1910	5.49
Koruza za avgust 1910	5.61
Koruza za maj 1911	5.74

Efektiv:

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
23	9 zveč.	735.6	12.9	p. m. szah.	nevihta	
24	7. zjut.	735.2	13.2	sr. szah.	oblačno	33.8
	2. pop.	733.3	15.9	sr. jvzh.	"	
Srednja včerajšnja temp. 18.4° norm. 18.6°.						

Še nekaj stanovanj!!

se odda takoj v Predovičevem selu z 1 ali 2 sobama in drugimi pritliklinami. 1826

Natančnejša pojasnila daje

Elija Predović

Ljubljana, Ambrožičev trg 7.

Št. 10439.

Razpis.

Za zgradbo okrajnocestnih preložitvev 1.) Pod Veselico na Hrib, 2.) Čez Veje proti Malenici, 3.) Dolac-Vidošice, 4.) Pod Kavrenko-Draščici in 5.) v Kodelovcu pri Dolcu na okroglo 4900 K, 21300 K, 32300 K, 14900 K in 1000 K proračunjena dela in dobavo se bodo oddale potem javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo vprašalne svote naj se predlože

do 9. julija t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatenih z napisom: »Ponudba za prevzete gradbe cestnih preložitvev pri Metliki«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5 % stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno razpisati novo ponudbeno razpravo ali oddati samo nekatere teh razpisanih zgradb.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnemu stavbnem urad.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 21. junija 1910.

1821 (4-1)

Zahvala

1525

Za vse obilne dokaze iskrenega sočutja povodom prerane smrti gospoda

FRANA LUNDER

nadučitelja v pokoju na Viču

kakor tudi za nad vse častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potomcem najtoplejšo zahvalo.

Prav posebno se pa še čutimo dolžne izraziti najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini za častno spremstvo in tolažilni obisk, c. kr. dež. šol. nadzorniku g. Francu Levcu, c. kr. okr. šol. nadzorniku g. Francu Gabraku, slavnemu domačemu učitelstvu s šolsko mladino, okrajnemu, ljubljanskemu in zlasti onemu, ki je prihitelo iz oddaljenih krajev, c. kr. orožništvu, na čelu mu c. kr. orožn. nadporočnika Otok. Sebastija in Fr. Hadwiger za udeležbo pri pogrebu. gg. pevcem za ganijve žalostinke pri hiši in ob grobu, za številne darovane vence, vsem blagim sorodnikom, vsemu domačemu prebivalstvu, številnim znancom in prijateljem iz oddaljenih in bližnjih krajev. sploh vsem, ki so dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast.

Glince pri Ljubljani, dne 23. junija 1910.

Žalujoči ostali.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malo-krvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Šolski odsek gremija trgovcev v Ljubljani naznanja p. n. članom in učnim gospodarjem, da se bodo vršili

konečni izpiti

v nedeljo, dne 26. t. m. od sedmih zjutraj do dvanajstih opoldne.

P. n. učni gospodarji se vabijo, da se vdeležijo izpitolov

V tovarni za cement v Mojstrani sprejme

več domačih delavcev

za takojšnji nastop. Stalno delo. Najmanjši zaslužek K 2.40 za deseturno delo. 1800

Ženske

LASE

odstrižene in zmešane kupujem po najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospodi Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša

Izdelujem vsa lasna dela

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum

najnovejša izdaja s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26—, najfinerše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 32—.
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42—.
- c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40—, najfinerše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 47—.

Prednosti tega misala

zelo velik razložen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

- d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52-80. Dobé se tudi finejše vezave.

Kanontable pod celuloïdom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4-80
27×18 cm	" 5-90
30×22 cm	" 6-10
28×19 cm	" 5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloïdom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne solnce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snažijo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro opportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litanie, aliaque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.

Ritus benedictionis et impositionis primaril lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) šagrin z zlato obrezo K 6—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), šagrin z zlato obrezo K 12-96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod celuloïdom, je založila «Katoliška Bukvarna v Ljubljani». Krásna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpisli. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloïdom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloïda. Kdor hoče darovati prvoobhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštnino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerhl. Altarsakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3-36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1-50.

Diessel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10-08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4-32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerhl. Altarsakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4-80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landeskirche vezano K 4-32.

Schwilinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.

Nagelschmitt, Die Feler der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3-84.

Müllendorff, Plus X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klosterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1-98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezano K 2-64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2-16.

Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2-40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2-88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7-80.

Schmitt, Anleitung zur Ertellung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4-56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3-50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarsakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2-40.

Louigni, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1-50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20, vezano K 1-80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3-60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3-30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izborna pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokolenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt, Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4-80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5—.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem I. zvezek. Obramba vere K 1—.

Ne le mladenci temveč vsi slovenci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširano K 3-20, vezano K 4-30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjenje polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem in roki vsiljevalo križ in najblajše verske svetinje izrabljalo v svojo korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3-80.

Jules Vernove spise predstaviti v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljše med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Use te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

Ant. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo št. 2,
poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove.
Velika zaloga nagrobnih ven-
cev. Zunanja naročila točno.
Cene zmerne.

3662 52-1

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8

hoče svojo zalogo radi preselitve svoje trgovine zmanjšati in prodaja perilo, platno, vezenje, sploh vse v to stroko spadajoče predmete po izdatno znižanih cenah.

Lično in solidno, doma izdelano perilo je iz najtrpežnejšega blaga in si ga lahko vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

K obilnemu posetu vabi vljudno 1571

A. Šarc, Sv. Petra cesta šte. 8.

Usojam si vljudno opozarjati, da sem prevzel glavno zastopstvo

1618

Prve Češke življenske zavarovalnice

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno vsakovrstna posojila in kredite: kakor trgovske, stavbene, hipotekarne, uradniške in menične.

Leo Franke, Ljubljana, pisarna Kongresni trg 6, I. nadstr.

Dobrodoča gostilna

z dobro ohranjenim gospodarskim poslopjem in večjim vrtom se naglo in ceno proda z inventarjem ali brez njega v kraju 1819 3-1

Liša pri Prevaljah na Koroškem,

kjer se nahaja dobrodoča rudnik. Več pove lastnik **Leopold Klemenc** istotam.

Hlapca - razvažalca

pive sprejme takoj zaloga pive Mengiške pivovarne Ljubljana, Matelkova ulica št. 19. Mesečna plača K 80. Oženjen ima prednost. 1805 1

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujavo za parkete ali polikane
tla priporoča v škatljah po en, pol in četrti kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1443 46

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K.

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino najboljšo sredstvo **„KŮČ“**

4 steklenice (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosm. sobo-
stati. sred-
stvo
Seydlin & Co.
Ljubljana, Spital-Str. 11. 1

so neprekosne glede kakovosti in trpežnosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se na znamko

„BERSON“

Najboljše
gumijeve pete.

Dobe se v vseh trgovinah za usnje, čevlje, gumijevo in drožer. blago v monarhiji. Na debelo pri zastopnikih

SIGMUND BEER & sinovi
DUNAJ VI/2.